

رام - هجدهم شهریور

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

هجدهم شهریور

روز هجدهم شهریور سال ۵۲۰ هجری خورشیدی یلوداشی بنیانگذار دولت قراختائی به قلمرو قراخانیان حمله کرد. محمود قراخان که تابع دولت سلجوقی بود از سلطان احمد سنجر یاری خواست و او با سپاهی که سپهسالارش گرشاسپ بن علی بن فرامرز (آخرین امیر کاکویی یزد و ابرقو) بود، به یاری اش شتافت و ارتش بزرگ صد هزار نفره‌ای را بسیج کرد. قراختائیان که مغولستان امروز را در دست داشتند و حمله‌شان را می‌توان پیش درآمدی بر حمله‌ی مغول دانست، با ارتشی بسیار بزرگ که شمارش را با اغراق هفتصد هزار تن نوشته‌اند، در نبرد قطوان (واقع در شمال سمرقند) بر سلجوقیان چیره شدند و نزدیک به پنجاه هزار تن را کشتار کردند.

موقعیت دولت قراختائی (سبز روشن) نسبت به دولتهای چین و ایران شرقی

روز چهارشنبه هجدهم شهریور سال ۱۲۸۷ (۱۲ شعبان ۱۳۲۶ق) عزت الله خان که رهبری سپاه مستبدین را بر عهده داشت از ماکو رفت و ده سهلان را گرفت و به تبریز حمله برد. در نتیجه جنگی سخت در گرفت که در آن ۲۸ مشروطه‌خواه کشته و ۷۵ تن اسیر شدند. اما زورمداری مستبدین چندان پایید و تا یک سال بعد شکست در همه‌ی جبهه‌هایشان نمودار شد.

در سال ۱۲۸۸ پس از مذاکرات مفصل بین محمدعلی شاه پادشاه مخلوع و هیأت مدیره کمیسیون عالی پیمانی منعقد شد که به عزل شاه انجامید. پس از امضای پیمان محمدعلی میرزا به اتفاق خانواده خود و همراهان سفارت روس را به قصد اروپا ترک کرد. صد و بیست قزاق ایرانی با فرمانده روسی و سه سوار هندی و سه سوار روسی حفاظت از محمدعلی میرزا را تا مرز بر عهده گرفتند و نمایندگان سفارت روس و

انگلیس شاه سابق را بدرقه کردند. طبق این توافق

قرار شد دولت ایران سالیانه یکصد هزار تومان به محمدعلی میرزا و خانواده‌ی وی پرداخت کند و در عوض او هم املاکش را به دولت واگذار نماید و جواهرات سلطنتی را پس بدهد. در همین روز عین‌الدوله صدراعظم مظفرالدین شاه و میرزا احمد خان مشیرالسلطنه صدر اعظم محمدعلی شاه هر یک یکصد هزار تومان به دولت جریمه پرداختند و به این ترتیب پرونده‌ی مشارکت خود در استبداد صغیر را پاک کردند.

محمدعلی میرزا در تبعید

در ۱۲۹۹ قوای قزاق و طرفداران شیخ محمد خیابانی در تبریز با هم درگیر شدند و همزمان نیروهای نظامی دولتی وارد تبریز شدند و یاغیان را سرکوب کردند. یک سال بعد در ۱۳۰۰ آشوبی مشابه از گوشه‌ی شرقی ایران برخاست و کلنل محمدتقی خان پس از یأس از آشتی با دولت در طرز اداره‌ی امور استان خراسان راه خشونت در پیش گرفت.

در دهه‌های گذشته این روز بیشتر با وقایع اجتماعی مصادف بوده است. در ۱۳۳۸ عملیات ساختمانی راه آهن گرگان- بندر شاه آغاز شد. در ۱۳۷۰ تاجیکستان از شوروی مستقل شد و در ۱۳۷۲ سازمان آزادیبخش فلسطین دولت اسرائیل را به رسمیت پذیرفت. در ۱۳۹۱ هم موجی از حملات تروریستی در عراق صد کشته و ۳۵۰ زخمی به جای گذاشت.

روز هجدهم شهریور سال نهم میلادی شش قبیله‌ی آلمانی با رهبری آرمینیوس به سه لژیون مهاجم رومی به فرماندهی پوبلیوس کویتیلیوس و اروس حمله بردند و همه را در نبرد جنگل توتتوبورگ کشتار کردند. در این نبرد آلمانی‌ها با حدود بیست هزار جنگاور به حدود سی هزار تن رومی حمله بردند و بیش از نیمی از ایشان را کشتار کردند و بقیه را برده ساختند.

در ۳۳۷ میلادی پس از مرگ کنستانتین امپراتور روم قلمروش بین سه پسرش کنستانتین دوم، کنستانتیوس دوم و کنستانس تقسیم شد. در ۵۳۳ میلادی هم یک سپاه پانزده هزار نفره‌ی بیزانسی به فرماندهی بلیزاریوس در تونس به ساحل آفریقا پیاده شد و به سوی کارتاژ پیشروی کرد.

در هجدهم شهریور سال ۸۷۲ هجری خورشیدی قوای عثمانی در نبرد کرباوا بر نیروهای کروات غلبه کردند. در این نبرد هریک از طرفها ده هزار تن به میدان فرستاده بود که در پایان کار پنج تا هفت هزار تن از کرواتها کشتار شده بودند. در ۹۲۲ مری استوارت در نُه ماهگی به مقام ملکه‌ی اسکاتلند رسید و در ۱۱۱۸ در جریان شورش استونو بردگان سیاهپوست که تبارشان به مردم کنگو می‌رسید در کارولینای جنوبی که مستعمره‌ی انگلستان بود با یاری گروهی از سپیدپوستان طغیان کردند. اما به شدت سرکوب‌شان کردند و نزدیک صد نفرشان در نهایت اعدام شدند.

محاصره‌ی سباستوپل

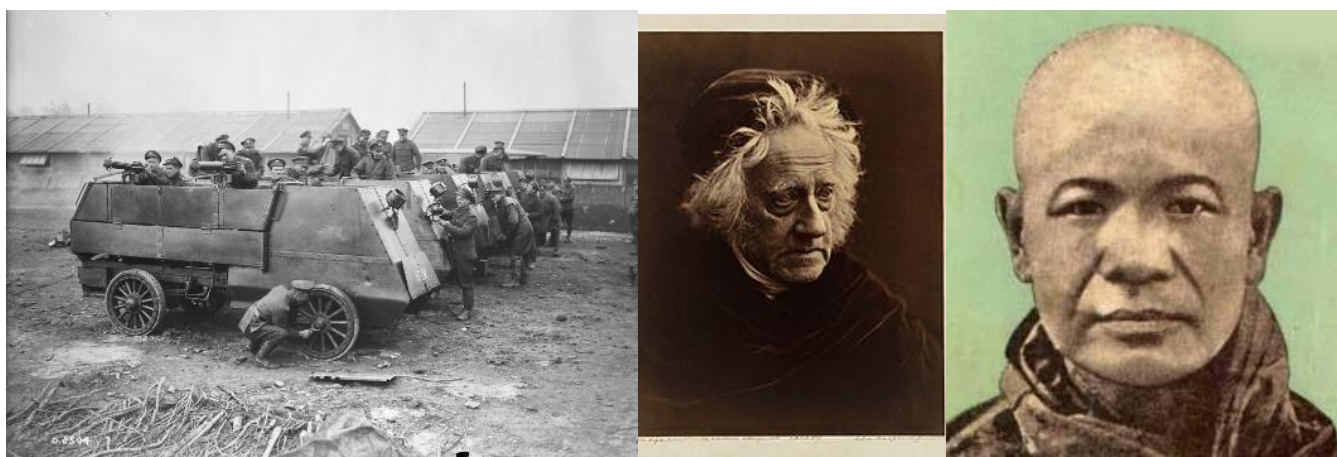

نبرد کرباوا

در ۱۱۵۵ کنگره‌ی قاره‌ای به طور رسمی اسم اتحادیه‌ی آمریکا را به ایالات متحده‌ی آمریکا تغییر داد، در ۱۲۳۴ محاصره‌ی سباستوپل پس از یک سال خاتمه یافت و جنگهای کریمه به این ترتیب تمام شد. در جریان این محاصره نیروهای عثمانی که با انگلیسی‌ها و فرانسوی‌ها متحد شده بودند، با ارتشی پنجاه هزار

نفره سباستوپل پایتخت منطقه‌ی کریمه را محاصره کردند و در نهایت آن را فتح کردند. در این جنگ تلفات روسها ۱۰۲ هزار نفر و تلفات قوای متحد ۱۲۸ هزار نفر بود!

در ۱۲۹۳ اولین واحد موتوریزه‌ی ارتش انگلستان در کانادا تاسیس شد و بریگاد کانادایی خودروی مسلسل‌دار نام گرفت، در ۱۳۰۱ جنگ ترکها و یونانی‌ها با پیروزی ترکها در ازبیر پایان یافت و درست یک سال بعدش (۱۳۰۲) آتاتورک حزب جمهوری خلق را در ترکیه‌ی نوپا تاسیس کرد. در ۱۳۲۲ ایتالیا به متفقین تسلیم شد و از جنگ دوم جهانی کناره گرفت. در مقام پاسخ قوای آلمانی وارد رم شدند و اداره‌ی این کشور را به دست گرفتند. با این همه متفقین هم در راه پیشروی بودند و در همین روز شهرهای سالرنو و تارانتو را گرفتند. در ۱۳۲۳ هم جبهه‌ی سرزمین پدری در بلغارستان کودتا کرد و با پشتیبانی شوروی‌ها رژیم‌ی کمونیستی را بر سر کار آورد.

بریگاد کانادایی خودروی مسلسل‌دار

جان هرشل

سایاداو-اوتاما

در چنین روزی به سال ۱۳۱۸ سایاداو او-اوتاما راهب بودایی و قهرمان ملی مردم برمه بعد از اعتصاب غذا در اعتراض به ستمهای دولت استعماری انگلیس، در زندان این نظام درگذشت. در ۱۳۲۷ کیم ایل سونگ تاسیس جمهوری دموکراتیک خلق کره را اعلام کرد. در ۱۱۷۰ نام شهر واشینگتن دی سی به افتخار قهرمان

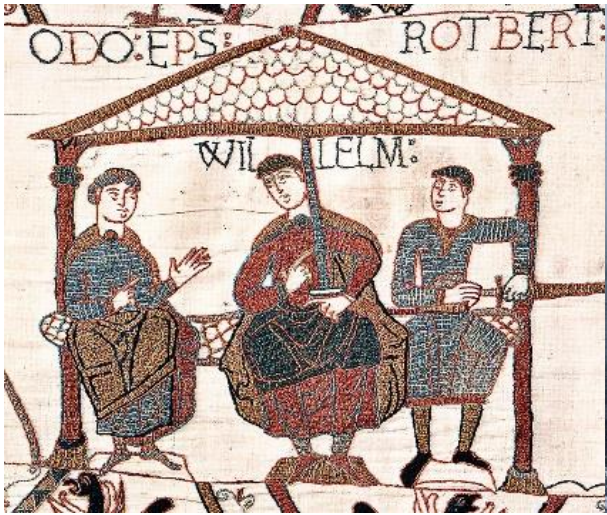
جنگهای استقلال آمریکا چنین نهاده شد، در ۱۳۴۴ وزارت مسکن و شهرسازی در آمریکا تاسیس شد و در ۱۳۸۸ اولین متروی شبه جزیره عربستان در دبی راه اندازی شد.

در ۱۲۱۸ جان هرشل برای اولین بار عکسی را بر شیشه ظاهر کرد و در ۱۲۶۵ کنوانسیون برن قوانینی بین المللی را برای حفاظت از آثار هنری و ادبی وضع کرد. در ۱۲۷۱ ادوارد امرسون بارنارد سومین ماه برجیس را کشف کرد و آن را آمالٹنا نامید و در ۱۳۱۹ جرج استیپتزر برای نخستین بار از رایانه برای انجام عملیاتی در فاصله دور استفاده کرد، در ۱۳۲۶ برای نخستین بار ایده‌ی باگ (نقص فنی) در رایانه‌ها ظهور کرد و این نتیجه‌ی گیر کردن یک شب‌پره در خط انتقال اطلاعات رایانه‌ی دانشگاه هاروارد بود!

اولین برگ یادداشتی
که تعبیر باگ رایانه‌ای
در آن به کار رفته است

نامدارانی که در این روز به دنیا آمده‌اند عبارتند از: اورلیانوس امپراتور روم زاده شد (۲۱۴ میلادی)،
کاردینال ریشلیو (۹۶۴ هجری خورشیدی)، لوئیجی گالوانی دانشمند ایتالیایی (۱۱۱۶)، لئو تولستوی (۱۲۰۷)،
برهماریشی حسین شاه فیلسوف و شاعر هندی (۱۲۸۴) و علی هادی برا مجسمه‌ساز پیشروی ایرانی تبار ترکیه
(۱۲۸۵).

ویلیام فاتح

لوترک

جک وارنر

درگذشتگان این روز هم عبارتند از ویلیام فاتح (۴۶۶)، استفن مالارمه

شاعر فرانسوی (۱۲۷۷)، هانری دو تولوز لوترک نقاش و طراح فرانسوی

(۱۲۸۰)، جک ل. وارنر بنیانگذار شرکت برادران وارنر (۱۲۵۷)، شاهزاده

محمد هاشم میرزا شیخ‌الرئیس متخلص به افسر (۱۳۱۹) (تصویر روبرو)، ژاک

لاکان (۱۳۶۰). احمد شاه مسعود رهبر اتحاد شمال افغانستان هم در چنین

روزی به سال ۱۳۸۰ به دست آدمکشان القاعده به قتل رسید.